

Luleå domkyrka

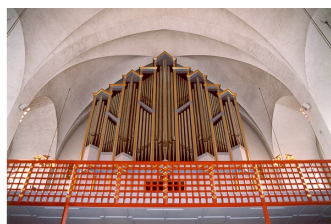
2017

Luleå domkyrka är byggd i tegel i nygotisk stil. När kyrkan invigdes 1893 kallades den Oscar Fredriks kyrka, efter kung Oscar II. År 1904 blev den Luleå domkyrka, i och med att Luleå stift bildades. Arkitekten som ritade domkyrkan var Adolf Emil Melander, Stockholm.

Domkyrkan är korsformig, 54 meter lång och 35 meter bred. Kyrktornet är drygt 60 meter högt.

Kyrkan hade från början en rikt ornamenterad inredningsstil och var överöst med träsniderier, men på 1930-talet revs den mörka inredningen ut och ersattes av en ljusare enklare stil enligt den tidens modernistiska ideal. Arkitekt Knut Nordenskjöld stod bakom den nya utformningen. Väggmålningar och stjärndekor i taket togs bort och hela interiören vitmålades. Rester av den gamla stilen syns fortfarande i kyrkans entréer.

På 1980-talet gjordes nästa stora renovering, under ledning av arkitekt Bertil Franklin. Då fick kyrkan en varmare färgsättning, med bland annat läktarbarriärer i rött och guld. ”Paradis-porten”, med blad och grenar i smide, placerades i entrén. År 2004 avslutades den senaste renoveringen, då bland annat den södra läktaren återställdes till full storlek med rum under. En ny brudkammare skapades i vapenhuset och den stora ljuskronan fick en ny plats i mittgången.

Domkyrkans läktarorgel är byggd av Grönlunds orgelbyggeri i Gammelstad. Orgeln, som väger 25 ton, har 4585 pipor.

Det är möjligt att via dator förprogrammera registreringar, alltså val av stämmor.

Läktarorgeln invigdes 1987. Sommaren 2010 utökades orgeln med chamader, franskinspirerade högtryckstrumpeter.

Ikonen Gudsmodern från Tichvin är en gåva från Biskop Simon av Murmansk och Montjegorsk. Ikonen målades i St Petersburg 1997. Genom gåvor har samlingen med ikoner utökats med fyra nya ikoner.

Ordinarie öppettider och gudstjänsttider:

- Domkyrkan är öppen de flesta vardagar kl. 10.00-15.00.
- Söndagar kl. 11.00 firas veckans huvudgudstjänst.

Altartavlan är målad av Garibaldi Lindberg 1893. Motivet med Jesus på korset framställer samtidigt livets skeenden, det lilla barnet i den mogna kvinnans famn, ynglingen och den gamle mannen.

Triumfkruifixet är tillverkat av Carl Fagerberg 1937-1938.

Dopfunten från 1938 är gjord av jämtländsk kalksten. Silverfatet i dopfunten är tillverkat av Borgila ateljéer i Stockholm samma år.

Altarets framsida har ett så kallat antemensale i driven koppar, med silver och guldförgyllning. Kristus står i mitten omgiven av Lukas, Markus, Paulus, Petrus, Matteus, och Johannes.

Historia

Luleå domkyrka började byggas efter den stora branden i Luleå stad år 1887. Branden totalförstörde den gamla kyrkan på platsen, Gustafs kyrka, som var från slutet av 1700-talet.

Domkyrkan har också ännu äldre föregångare. Den första kyrkan i Luleå stad var en träkyrka som invigdes 1667.

Vid mitten av 1600-talet hade staden börjat ta form på sin

nuvarande plats, en halvö vid luleälvens utlopp.

Innan dess låg staden längre upp längs älven, på den plats som idag heter Gammelstad,

där den medeltida Nederluleå kyrka finns. Landhöjningen gjorde att hamnen där blev för grund och det blev nödvändigt att flytta staden närmare kusten.